

kan løbe op til Skjæpper, ja selv til halve Lønder. Da de nu ellers intet have at gjøre med Kjøbmanden Andet, end at levere ham Tienden, ja mange Gange ikke en Gang har Noget med denne Kjøbstad at gjøre, som de ellers slet ikke komme til, og da de kun have dette bestemte Kvantum Korn med sig, kunne de altsaa ikke fyldestgjøre denne Fordring, og Enden bliver da, at de i Stedet for at levere et Kvantum Korn udover det, som deres Tiende lyder paa, maa tilfredsstille Kjøbmanden med Penge af deres egen Lomme. Det er denne Oplysning, jeg har villet give, da jeg ikke har lagt Mærke til, at den er kommen frem, idet man har talt om en højere Betaling end den, Kapitelstarten fastsætter. Jeg tror, at skal man faae det rigtige Blik paa dette Forhold, bør dette tages med i Betragtning. — Jeg ytrede strax i Begyndelsen af disse Forhandlinger, at jeg for mit Vedkommende vilde have fundet det heldigt, om Forslagsstillerne, som have set det Uheldige ved den Maade, hvorpaa Tienden ydes, ogsaa vilde have henvist til det Uheldige i det selv samme Forhold ved en anden Afgift, nemlig Arvesæstegiften. Der er ikke rødt derved, og der er heller ikke Gaab om, at dette Spørgsmaal kan komme med i Betragtning her; men hvis dette ikke sker, hvis man ikke her kan gaa ind paa at forandre dette Forslag til at lyde omtrent saaledes: Al Naturalydelse af Arvesæstegift og Tiendegift forandres til Pengeydelse efter Kapitelstart — jeg tror, at dette vil være gjørligt, men det synes, at Forslagsstillerne ikke ønske at komme ind derpaa — saa bliver der ingen anden Udvei, end i Fremtiden at faae en Ordning af Arvesæstegiften paa samme Maade, som man nu agter at træffe her med Hensyn til Tienden.

J. A. Hansen: Den ærede Indenrigsminister ytrede, at han skulde være villig til at meddele det forventede Udvalg over denne Sag de Oplysninger, der for nogen Tid tilbage ere indhentede angaaende Tiendens Tilstand omkring i Landet. Saavidt jeg forstod den ærede Minister, vilde han meddele disse Oplysninger med en Udvalgte om, hvilke af dem han ansaa for paalidelige og hvilke han ikke turde indstaa for. Jeg tror, at denne Maade at fremlægge dem paa, ikke vilde være til stor Nytte eller Veiledning for det nedsatte Udvalg. Hensigten med Indhentelsen af disse Oplysninger og Benyttelsen af dem har aabenbart været den, at de skulde nærmere bearbejdes i selve Ministeriet, og at der skulde fremlægges en saadan gennemarbejdet Fremstilling af Resultaterne af de Oplysninger, som ere fremkomne rundt omkring i Landet. Jeg maa antage, at det hidtil har været Meningen i Ministeriet ikke blot at meddele disse Oplysninger saaledes, som de foreligge. Dette kunde jo ogsaa have været gjort i forrige Samling, og da vilde Ministeren ikke den Gang have havt nogen Grund til at henvise til,

at de endnu ikke vare blevne nærmere bearbejdede; thi var det ikke Hensigten, at de skulde have været nærmere bearbejdede, kunde de da have foreligget. Maafe jeg har misforstaaet den ærede Indenrigsminister; men mig forekommer det, at det, man efter hans Tilfagn kunde vente forelagt Udvalget nu, kun var selve disse Oplysninger fra de forskjellige Egne af Landet og af den forskjellige Beskaffenhed og Karakter, overladende det til Udvalget selv at foretage den Bearbejdelse, som man havde ventet, at Indenrigsministeriet havde foretaget. Jeg tror at maatte udtale dette, fordi en Bearbejdelse gennem Ministeriet af Resultaterne vilde være en verdifuld Veiledning for Udvalget, medens Bearbejdelsen af disse Oplysninger i Udvalget, naar Udvalget skal have nogen Gavn af dem, rimeligvis vil medtage saa lang Tid, idet de maa cirkulere mellem de forskjellige Medlemmer, at Samlingen let vil gaa hen, inden der kommer noget Videre ud af det Hele. Jeg tror derfor, hvis jeg har opfattet den ærede Indenrigsminister rigtig, at maatte beklage, at en saadan Bearbejdelse endnu ikke er foregaaet.

Indenrigsministeren: Jeg veed ikke, at jeg har udtalt Noget om, hvorvidt en Bearbejdelse har fundet Sted eller ikke; men jeg vil henvise til det ærede Medlem, om han ikke vilde finde det rigtigt at se Oplysningerne først og derefter udtale sin Dom over dem. Mangler der da Noget eller ønskes der nogle Forandringer eller en anden Fremgangsmaade ved Behandlingen af Oplysningerne, saa skulle saadanne Difter blive opfyldte, for saa vidt Ministeriet ser sig i Stand dertil. Men jeg finder, at det i ethvert Tilfælde er det Rigtigste først at se Oplysningerne.

J. A. Hansen: Maa jeg bede om Ordet.

Formanden: Det ærede Medlem har havt Ordet to Gange, og jeg vil derfor lade stemme over, hvor vidt det ærede Medlem nu kan faae Ordet.

J. A. Hansen: Jeg renoncerer da paa Ordet.

Berg: Der ligger altsaa i det Svar, som den ærede Minister nu gav det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds (J. A. Hansen), en Udfyldning af hans tidligere Udtalelser derhen, at Ministeriet har foretaget en Bearbejdelse af det indkomne Materiale, hvilket man ikke kunde skjønne af hans tidligere Udtalelser. Der er talt om Prisen paa Kornet leveret in natura hos Kjøbmændene, i Forhold til Kapitelstarten, og der er angivet forskjellige Grunde, som kunde tale for, at Kornet betales højere hos Kjøbmanden, end Kapitelstarten løb paa. Jeg tillader mig at sige